

بررسی فصل نوزدهم لیگ بر تر در گفت‌وگوی «جوان» با جلال چراغپور، کارشناس فوتبال

به هم ریختگی شاخصه لیگ فوتبال ماست!

گفت‌وگو
شیواندروزی

فصل نوزدهم لیگ بر تر فوتبال کشورمان با همه فراز و نشیب‌هایش سرانجام هفته گذشته به پایان رسید. اینکه فوتبال ایران سال‌هاست لقب حرفه‌ای را یدک می‌کشد، اما عملاً اثری از حرفه‌ای‌گری در هیچ یک از ارکان آن دیده نمی‌شود، مدیر یت ضعیف فوتبال، دولتی بودن باشگاه‌ها، مشکلات اقتصادی، قرار داد‌های مشکل‌دار، بازیکنان و مربیان متوقع، کیفیت پایین بازی‌ها و... تنها بخشی از حواشی مستطیل سبزمان است. متأسفانه پس از همه‌گیری ویروس کرونا یک چالش دیگر نیز به چالش‌های قبلی فوتبال ایران اضافه شد و تعطیلی چهار ماهه مسابقات در حالی به پایان رسید که باشگاه‌ها و مسئولان سازمان لیگ و فدراسیون بر سر شروع یا مختومه شدن رقابت‌ها بارها به جان هم افتادند و بیابینه صادر کردند. سر در گمی در نحوه اجرائی پروتکل‌های بهداشتی و عدم رعایت ضوابط اعلام شده یک بار دیگر سوءمدیریت و بی‌درو پیکری بودن این رشته را ثابت کرد؛ ضمن اینکه هنوز تکلیف تیم‌ها برای فصل آینده مشخص نیست و باید منتظر تصمیم مسئولان برای تعیین زمان شروع فصل جدید بود. جلال چراغپور کارشناس فوتبال در گفت‌وگو با «جوان» شیوع کرونا را یکی از عوامل به‌هم ریختگی لیگ بر تر خواند.

از زیبایی شما از این فصل از رقابت‌های لیگ بر تر چیست؟

لیگ مجموعه‌ای از یکسری ویژگی‌هاست؛ اول از همه این رقابت‌ها باید در حضور تماشاگران باشد. تماشاگران مثل خون در رگ هستند و اگر نباشند لیگ نیمی از کیفیت خود را از دست می‌دهد. ویژگی دوم بازیکنان هستند و شرایط نباید طوری باشد که آنها به بیماری فکر کنند. این مسئله با هم از کیفیت بازی‌ها می‌کاهد. تمرینات هم در وهله بعد قرار دار؛ تمرینات روتین و علمی لازمه فوتبال است. با ورود کرونا مربیان و بدنسازان با شرایط خاصی مواجه می‌شوند. ویژگی تعطیلات را نیز نباید فراموش کرد، چراکه فقط یک بار می‌توان تیم و بازیکنان را به اوج آمادگی جسمانی رساند. تعطیلی زیاد لیگ به کیفیت مسابقات ضربه می‌زند و نظم لیگ از دست همه در می‌رود. در نتیجه سه نوع رقابت را می‌توانیم تعریف کنیم؛ بازی دوستانه یا تدارکاتی که بدون حضور تماشاگر قرار می‌گیرد یا شدت و دو تعویض آنها اجباری بود. در این شرایط کار برای مربی سخت می‌شود. در نتیجه نه بالای جدول را می‌توان تحلیل کرد نه پایین جدول را. نوسانات سپاهان، استعفا و جابه‌جایی مربیان و... قابل تحلیل نیستند. هیچ کم نمی‌داند جریان چیست. اجازه بدهید ببینیم تکلیف ما با کرونا چه می‌شود.

نه دوستانه است و نه جنگ. اگر کرونا ادامه داشته باشد و بازی‌ها بدون حضور تماشاگر انجام شود باید تعریف جدیدی برای فوتبال در نظر بگیریم، مثل مسائل دیگر اجتماعی.

یعنی از بُعد فنی نمی‌توان عملکرد تیم‌ها را مورد بررسی قرار داد؟

در کل لیگ امسال را نمی‌توان از بعد فنی بررسی کرد، چراکه داده‌هایمان کامل نیست. نمی‌دانم در باره تساوی ۳-۳ پرسپولیس مقابل گل‌گهر چه بگویم. پرسپولیس در طول فصل چنین بازی را انجام نداده بود. دلیل کسب این نتیجه برای تیم قهرمان بی‌انگیزگی است؛ ضمن اینکه تماشاگری نیست که با آنها روبرو بایستی داشته باشند. برای بررسی این فصل از لیگ بر تر فوتبال باید بگویم همه چیز لیگ جدید بود. تعویض پنج تایی شد و دو تعویض آنها اجباری بود. در این شرایط کار برای مربی سخت می‌شود. در نتیجه نه بالای جدول را می‌توان تحلیل کرد نه پایین جدول را. نوسانات سپاهان، استعفا و جابه‌جایی مربیان و... قابل تحلیل نیستند. هیچ کم نمی‌داند جریان چیست. اجازه بدهید ببینیم تکلیف ما با کرونا چه می‌شود.

قهرمانی مجدد پرسپولیس چه تأثیری در مسابقات و تیم‌های دیگر داشت؟

تیمی که به‌هم ریختگی کمتری داشته باشد موفق خواهد شد. در موج تغییر مربی، تیمی که بتواند فردی را به خدمت بگیرد که با حال و هوای تیم آشنا باشد موفق است، یحیی گل‌محمدی در پرسپولیس این شرایط را داشت. کالدرون بعد از آمدن، حرفه‌ای عمل کرد، تغییرات بسیار کمی در تیم برانکو به وجود آورد و حتی نوع بازی را هم تغییر نداد. گل‌محمدی بچه‌همین فوتبال خودمان است و با توجه به آشنایی که داشت او هم به همان مسیر ادامه داد. فقط گاهی اوقات یک مهره را جابه‌جا می‌کرد ولی شکل کار خیلی به هم نخورد و نوع بازی را دستکاری نکرد. علاوه بر این پرسپولیس بهتر از تیم‌های دیگر مسائل مالی را جمع کرد.

با این حساب نداشتن ثبات و مشکلات داخلی را عامل ناکامی دیگر مدعیان می‌دانید؟

چنین مسائلی قطعاً در عملکرد تیم‌ها تأثیر گذار است. در طول فصل بارها این خبر را شنیدیم که فلان تیم به خاطر پرداخت نکردن مطالبات تمرین نکرد یا بازیکنان به رغم

سرویس ورزشی ۸۸۴۹۸۴۳۲

در مجموعه داوری ما ضعیف شده‌ایم. دلایلش این است که داوران ما با روح فوتبال بیگانه هستند و جسم و فوتبال را سوت می‌زنند. داوران ما بدون اینکه فوتبال بازی کنند داور می‌شوند. حتی دودین برخی از آنها حرفه‌ای نیست و ناشی‌گری از بدنشان می‌بارد

کلامی می‌رود و بازیکنانمان خیلی خوب به آنها کمک می‌زنند. می‌توانم ادعا کنم که ۲۵ درصد سوت‌هایشان به دلیل حقه بازیکنان است. برخی بازیکنان پایشان را به پای دفاع گیر می‌دهند و داور خطای دفاع را می‌گیرد! در یک کلام می‌توانم بگویم که داورانمان مورد حقه قرار می‌گیرند. **در فصل آتی و در حالی که هنوز واکنسن و داوری کرونا کشف نشده، چه شرایطی در انتظار فوتبال باشگاهی ایران است؟** به عقیده من کل فوتبال ایران را باید در دریای خزر بشسویم تا پاک شود. فوتبال ما رو به پایین حرکت می‌کند. سال‌هاست این شرایط را داشته‌ایم و کرونا هم مزید بر علت شده است. بالاخره محدودیت‌هایی ایجاد کرده است. فوتبال جهان نیز با همین مشکل روبه‌رو هستند و شاید سه ماه مسابقات را بدون تماشاگر برگزار کنند، ولی هزینه‌هایشان چه می‌شود؟ آنها که مثل ما بودجه دولتی ندارند و اینگونه نیست که پول نفت را به فوتبالبست‌ها بدهند تا مردم سرگرم باشند. آنها مجبورند هزینه‌هایشان را از فوتبال تأمین کنند. منتها فوتبال ایران دولتی است و در آمدی ندارد. به همین دلیل همه تیم‌ها با نفعی می‌شوند، یا صنعتی یا معدنی.

نگاهی به تیم‌های موفق نوزدهمین دوره لیگ بر تر فوتبال

ایستاده در کرونا!

اما سرخپوشان انکار به قهرمانی عادت کرده‌اند و در لیگ نوزدهم ابتدا با کالدرون و در ادامه با گل‌محمدی همان تیم سر حال سال‌های اخیر بودند که تنها جام را هدف گرفته بودند. اوج پرسپولیس در لیگ نوزدهم از هفته دوازدهم تا بیست‌وششم بود که این تیم در ۱۵ بازی، ۱۴ برد و یک مساوی کسب کرد و توانست چهارمین قهرمانی را در چهار هفته مانده به پایان لیگ قطعی کند.

استقلال؛ عاقبت بخیر شد
هر چند در لیگ نوزدهم دنبال طلسم شکنی هفت ساله قهرمانی بودند، اما به هفتشان نرسیدند و با توجه به تمام مشکلات و مصائبی که در فصل جاری داشتند، نایب قهرمانی‌شان ارزش کمی نداشت. بر خلاف پرسپولیس که در لیگ نوزدهم یک روند ثابت را طی کرد و در نهایت به قهرمانی رسید، آبی‌ها هفته‌های پرفراز و نشیبی را تجربه کردند، ولی در نهایت با ایستادن در رده دوم و کسب سهمیه لیگ قهرمانان، پایان خوشی در لیگ بر تر برای خودشان ثبت کردند، به خصوص که آنها یک فصل پرماجر را در لیگ نوزدهم تجربه کردند و حتی در میانه‌های فصل پس از شش برد متوالی با استراماچونی و رسیدن به صدر برای قهرمانی هم دورخیز کردند، اما جدایی جنجالی این مربی ایتالیایی سبب شد تا آنها طلسم قهرمانی‌شان ادامه داشته باشد. با این حال آبی‌ها اگر چه با فراها مجیدی در ادامه آن تیم مدعی استر نبودند، ولی هر طوری بود توانستند نسبت به فصل گذشته، رتبه‌شان را در نوزدهمین دوره لیگ، یک رتبه ارتقا و به کارشان با عنوان دومی پایان دهند.

فولاد؛ آسیایی شدن با نگو

فولاد با جواد نکونام یکی از تیم‌های شگفتی‌ساز لیگ نوزدهم بود. اهوازی‌ها که در فصل گذشته در میانه جدول و مقام هشتمی به کار خودشان پایان داده بودند، در لیگ نوزدهم با جهش پنج پله‌ای در نهایت در رده سوم قرار گرفتند و توانستند سهمیه لیگ قهرمانان را به دست بیاورند. فولاد‌ها که در لیگ سیزدهم قهرمان شده بودند، در لیگ نوزدهم پس از پنج سال دوباره آسیایی شدند. بخش زیادی از این موفقیت را باید به پای جواد نکونام نوشت که از همین سال‌های ابتدایی مربیگری نشان داده است و رؤیاهای بزرگی را این بار روی نیمکت در سر دارد و در اولین سال نشستن روی نیمکت فولاد، این تیم را به سهمیه آسیا رساند.

گل‌گهر سیرجان؛ عملیات بقا در هفته

سیرجانی‌ها در لیگ نوزدهم هفته‌های پر استرسی را تجربه کردند، تیمی که تا پای سقوط رفت، اما توانست برگردد. گل‌گهر در حالی در هفته بیست‌وچهارم در رده ماقبل آخر جدول قرار داشت که در شش هفته پایانی شاگردان مجید جلالی ورق را برگرداندند و با چهار برد و دو مساوی خودشان را در پایان لیگ از رده پانزدهم تا رده دهم بالا کشیدند تا در اولین فصل حضورشان در لیگ بر تر سقوط نکنند.

روزنامه جوان | شماره ۶۰۰۸

۱۷ یادداشت

۱۹دوره بی‌تغییر!

■ دنیا حیدری

پرونده نوزدهمین دوره رقابت‌های لیگ حرفه‌ای فوتبال ایران هم بسته شد بی‌آنکه تغییرات قابل توجهی را نسبت به دوره‌های قبل شاهد باشیم یا حتی روزنه‌امیدی برای گام برداشتن به سوی حرفه‌ای شدن واقعی برداشته شود. لیگ نوزدهم تکرار مکررات بود و مانند گذشته سرشار از مشکلات حاشیه‌ای! لیگی که اگر چه نکات مثبتی را هم در خود جای داده بود، اما نکات منفی آن به اندازه‌ای پر شمار بود که بی‌هیچ تردیدی اجازه‌ای برای دیده شدن نقاط مثبت آن نداد تا همچنان در نقطه پایان مورد نقد قرار گیرد.

مدیریت‌های پر حرف و حدیث و ناکارآمدی که مثل همیشه بدیهی‌ها و هزینه‌های هنگفتی را رقم زد و یک بار دیگر فوتبال ایران را با فیفا دست به گریبان کرد و تهدیدهای این نهاد فوتبالی را در پی داشت. هم اما اندکی از حواشی لیگ نوزدهم بود. این فصل ما یکی از معضلات اصلی قضاوت‌های پر اشتباه و بحث‌برانگیز داوران بود که اتهامات زیادی را متوجه مردان سیاه پوش میدان‌ها و به طور کلی جامعه داوری کرد. درست مانند فصول قبلی و بی‌هیچ تغییر با اهکاری برای بهتر شدن! حال آنکه بعد از جدایی فغانی و پایان داوران نامی فوتبال ایران انتظار می‌رفت کمیت داوران برنامه‌ای حساب شده برای مطرح کردن نام داوران ایرانی در آسیا و ترتیب دادن لیست البت قوی داشته باشد. اما چطور می‌توان با وجود قضاوت‌های پر حرف و حدیث و بحث‌برانگیز انتظار خودنمایی در آسیا را داشت؟! از سوی دیگر تغییرات بر تعداد مربیان روی نیمکت تیم‌ها و حتی تغییرات مدیریتی در باشگاه‌های مختلف نشان از ضعف فنی لیگ نوزدهم داشت، به طوری که در برخی تیم‌ها شاهد حضور حتی سه مربی در طول یک فصل بودیم؛ اتفاقی که جز به حرفه‌ای نبودن و پایین بودن سطح فنی لیگ بر تر فوتبال ایران ارتباط ندارد. اما نکته حائز اهمیت دیگری که نشان از پایین بودن سطح کیفی لیگ نوزدهم داشت، حضور شیخ دیاباته استقلال با ۱۳گل در صدر جدول گلزنان تا هفته بیست‌ونهم بود که نشان از ضعف مفرط خط حمله و مهاجمان تیم‌های حاضر در لیگ داشت.

اگر چه نزدیک بودن امتیازهای تیم‌های لیگ که باعث می‌شد در پس کد پیروزی یا تساوی تیمی چندین پله سقوط یا صعود داشته باشد نیز از دیگر عواملی بود که ثابت می‌کرد بعد از گذشت ۱۹دوره از حرفه‌ای شدن لیگ فوتبال ایران همچنان شاهد لیگی در حد بالاتر باشیم که نمی‌توان حساب ویزه‌ای روی فنی آن باز کرد؛ مسائلی که با حذف روزه هنگام نماینده‌های ایران در مرحله گروهی لیگ قهرمانان آسیا نیز بارها و بارها ثابت شده است. حال آنکه به سادگی و با الگوبرداری از لیگ‌های موفق دنیا می‌توان در مسیر حرفه‌ای شدن و موفقیت گام برداشت، اما یک بار دیگر و با پایان نوزدهمین دوره از لیگ حرفه‌ای فوتبال ایران و با نگاهی گذرا به اتفاقات، حواشی، نتایج و سرانجام آن می‌توان دریافت کمتر کسی از مسئولان به این مهم (گام برداشتن در مسیر حرفه‌ای شدن و موفقیت) می‌اندیشد که اگر غیر از این بود بعد از گذشت ۱۹سال باید شاهد اندکی تغییرات مثبت بودیم که بتواند روزه امید برای آینده‌ای بهتر باشد.

۱۷ بازتاب

واقعیت‌های تلخی که کرونا ثابت کرد

■ شمیم رضوان

ویروسی که ماه‌هاست دنیا را به چالش کشیده، یک بار دیگر ضعف‌های فوتبال ایران را نیز به رخ کشید. ضعف‌های زیرساختی که به رغم شعارها و وعده‌های مکرر هیچ‌گونه قدم مثبتی در راستای آن برداشته شده است و طی ۱۹سال گذشته هرچه در این راستا گفته شده حرفی بیش نبوده است. این مسئله زمانی نمایان شد که تصمیم گرفته شد با لیگ بر تر فوتبال با الگوبرداری از لیگ‌های معتبر دنیا فعالیت خود را آغاز کند، اما طوئی نکشید که مشخص شد در فوتبال به اصطلاح حرفه‌ای ایران امکان بررسی و کنترل دقیق وجود ندارد و نمی‌توان استانداردهای مورد بحث را رعایت کرد. به همین دلیل هم آغاز مجدد لیگ با ابتلای بسیاری از ورزشکاران و مربیان همراه بود. کرونا همچنین ثابت کرد فوتبال ایران برخلاف ادعاها و شعارهایی که در راستای خصوصی سازی داده می‌شود، سراسر دولتی است. مسئله مهمی که مهدی حاجی‌وند، مشاور سازمان اقتصادی فوتبال ایران نیز آن را تأیید می‌کند: «اینکه به دلیل بیباری کرونا در آمدزایی باشگاه‌ها تحت تأثیر قرار گرفت این موضوع نشان می‌دهد فوتبال ما تماماً دولتی است و دولت‌چه بود چه در زمان کرونا و غیرکرونا تأمین‌کننده نیاز باشگاه‌هاست.» منصور قنبرزاده، عضو هیئت رئیسه سازمان لیگ فوتبال نیز پیشتر در همین راستا گفته بود وقتی زیرساخت در آمدزایی نداشته باشید، در دوران بحران نیز تأثیر چندانی نخواهید پذیرفت: «ورزش در ایران برخلاف کشورهای دنیا پولساز نیست و در برهه کنونی که به دلیل شیوع ویروس کرونا اقتصاد باشگاه‌های ورزشی در دنیا با چالش جدی مواجه و منابع در آمدی آنها متوقف شده است، تیم‌های باشگاهی در ورزش ایران بدون تغییر چندانی در شرایط اقتصادی پیش آمده کار خود را دنبال می‌کنند.»